

ADJUK A KÖZÖSSÉG EREJE ÖSSZE!

Minden lehetséges, még a legelképzelhetlenebb tervek is – az egyik nemzetközi weboldal mottója jól fogja meg a közösségi finanszírozás lényegét. Beindíthatunk egy vállalkozást, de készíthetünk filmet is, a lényeg, hogy mások is lássanak benne fantáziát. Szárnyaljanak azok a kreatív ötletek!

szerző: Valkovics Tünde illusztráció: Sápi Beáta

Tagja vagyok egy internetes, a női szolidaritáson alapuló közösségi oldalnak, szívességeket és ingyenes szolgáltatásokat veszek igénybe a tagoktól, cserébe gyerekruhákat, könyveket, számomra fölöslegessé vált holmikat ajánlok fel. Részt veszek virtuális barátnőim jótékony akcióin, és három kattintással tehetséges diákok multimédiás projektjét támogatom. Ha Párizsban járok, a közösségi autóbérlést választom, amikor pedig nemrég Liszabonba utaztunk, egy ottani virtuális ismerős, Catarina kiadó lakása jobb választásnak bizonyult a szállodai szobánál. Az internetes közösségi önszerveződések részei lettek a mindennapjainknak. Egyre többen hiszünk ezekben a közösségekben, amelyeknek köszönhetően egyszerre válunk tudatos fogyasztókká és szolidáris (net)polgárokká.

„Amit globalizációnak láttunk, egyre inkább elveszíti az erejét. Az egyének visszafordulnak a közösségekbe. Csak ezek az új közösségek már nem fizikai értelemben működnek, mint egy falu vagy egy városrész, hanem online. Ezekben a körökben próbáljuk megvalósítani magunkat” – mondja Rab Árpád, az Információs Társadalom- és Trendkutató Központ igazgatója. A következő példák is ezt érzékeltetik: milyen lehetőségeket és mekkora távlatokat nyitott az internet mint újkori „közmű” az egyének és a közösségek számára.

35 ezer barátnő

„Egy francia közösségi oldalnak – *Mes bonnes copines* (Jó barátnők) – köszönhetően jelentősen megváltozott az életem. Ismét táncot tanítok, és amire régóta vágytam, megalapítottam amatőrökből álló saját társulatomat” – kezdi beszél-

getésünket a francia Véronique. Körülöttünk a párizsi táncteremben korban, alkatban, testsúlyban és származásban eltérő, jólesően elfáradt nők nyújtják le az izmaikat, és ismerkednek egymással. Nagy részük még sosem találkozott személyesen a másikkal, a „jóbarátnőségi” ismeretség eddig virtuális síkon mozgott. Három hónap alatt százan jelentkeztek az ingyenes tánckurzusokra, közülük többen visszajárnak a fizetős vagy társulati órákra is. Véronique az indulástól, két éve tagja a női oldalnak, ahol momentán 35 ezer barátnő – 66 országból – javasol hasznos, praktikus és ingyenes szolgáltatásokat. Megosztják a kapcsolati hálójukat és tudásukat a többiekkel, jótékonyági

Az internetezők nem a nyereségesség miatt segítik anyagilag ezeket a projekteket, hanem mert tetszik nekik az ötlet, és fontosnak tartják a megvalósulásukat

esteket szerveznek vagy a családon belüli erőszakról rendeznek vitafórumot.

A táncosnőt inspirálta az élénk közösségi aktivitás, és ösztönözte az oldal alapítóinak a hozzáállása is, miszerint „minden lehetséges, még a legelképzelhetlenebb tervek is”. „A tagok formálják a weboldal tartalmát, irányát, én a katalizátor szerepét töltöm be – mondja Florence Haxel, az oldal társalapítója. – A legjobb példa erre a weboldalunk üzleti tervének a kitalálása volt. Amikor

my SPIRIT
skincare
ORGANIC COSMETICS

myspirit.hu

ORGANIC PURE BEAUTY

BIO

NaturMed
Hotel
Carbóna

Spirit Hotel
Thermal Spa
★★★★
superior

elindultunk, nem is volt pontos elképzelésünk arról, hogy milyen gazdasági modell alapján működünk, végül a barátnőkkel beszélgetve, az ötleteiket meghallgatva alakult ki a terv. Az egész weboldal arra épít, hogy az a leghitelesebb információ, amit egy másik fogyasztó mond. Az oldalon ezért termékeket is tesztlünk, hiszen amikor valamire szükségünk van, a jó barátnők véleménye a legértékesebb információ. Grandiózus terveink vannak: a cél a hárommillió tagos és egy angol nyelvű társoldal létrehozása” – teszi hozzá nevetve Florence, akit tavaly a francia online világ egyik legbefolyásosabb szereplőjének választottak.

A magyar testvér

Ahogy Véronique Párizsban a Jó barátnőknek, úgy Budapesten Lakatos Emily a Szivesség.net közösségnek szenteli szabadidejének nagy részét. „Tavaly a neten keresgéltem, hogy kinek adhatnám tovább a fiam kinőtt ruháit, akkor olvastam bele a bejegyzésekbe, és itt ragadtam. A Szivesség közösségben azt tapasztalom, hogy a kapcsolatok bizalomra épülnek. Az ingyenes szivességek személyes találkozásokhoz vezetnek, többekkel barátságokká fejlődnek.” Emily napi szinten látogatja a 32 ezer regisztrált taggal működő oldalt. Szerveztek már születésnap ünnepséget egy kisfiúnak, és ajándékoztak kerékpárt valakinek, akinek éppen arra volt legnagyobb szüksége. De nemcsak ad, hanem

Az egész weboldal arra épít, hogy azt hisszük el, az a leghitelesebb információ, amit egy másik fogyasztó mond

kap is: az egyik tagnak köszönhetően ma már rendszeresen jógázik.

Joós István alapító szerint az adományokból fenntartott és öt önkéntessel, alapítványi keretek között működő közösségi oldal öt év után fejlesztésre szorul, hiszen a Szivesség.net az ingyenes felajánlásokra korlátozódik. „Azt tapasztaltuk az elmúlt években, hogy a tagoknak nemcsak szivességekre van szükségük, hanem tanácsokra és társakra a jó ötletek megvalósításához.” Ezért áprilistól az Együgyuek.net weboldalon keresztül új kapcsolódási lehetőségeket és programokat kínálnak a tagoknak.

Mi a közös a francia és a magyar közösségi oldalban? A közösség erejére és az ingyenes jó cselekedetekre építenek, továbbá nem üzleti vállalkozásként jöttek létre. „Kétirányú mozgást tapasztalhatunk az online közösségi hálózatok, a közösségi megosztás-fogyasztás területén. Az egyik az úgynevezett felülről jövő és lefelé tartó, a másik pedig az alulról jövő és felfelé tartó kezdeményezés. A felülről jövő általánosan üzleti célúak. Az alulról jövő megoldások viszont gyakran

először pusztán ötletek, kísérletezések vagy nagyobb projektek elágazásai. De megtalálják a közönségüket, és elterjednek – mondja dr. Fehér Katalin újmédia-kutató, a Taylor's University oktatója és kutatója. – Közös bennük, hogy a virtuális közösségek a hagyományos közösségekből veszik a mintákat, ahol a közösség éppen attól működik, hogy a bizalom adott szinten létrejön.”

Sok kicsi sokra megy

A bizalom, miszerint jóra fordítják a felajánlásunkat, a hit, hogy jó ügyet támogatunk, a közösségi adományozás mozgatórugója. Ha sokan adakoznak – akár csak kis összeggel –, különleges tervek vagy fontos társadalmi kezdeményezések valósulhatnak meg. „Fantasztikus érzés, amikor a munkánkkal olyan célok megvalósulásában segíthetünk, mint például 600 árva gyerek egyheti étkeztetése, vagy ha rekordidő alatt gyűlik össze 157 ezer forint adomány valakinek, aki ezzel esélyt kap a tanulásra – vázolja a pozitív eseteket Kocsis Dóra, az Adjukössze tömegfinanszírozási honlap programvezetője. – Tavaly novemberben indult az oldalunk, ahol eddig 12 kezdeményezés zárult sikerrel több mint 700 adakozónak köszönhetően.” Az oldalra csak bejegyzett szervezetek tehetik fel a kezdeményezéseiket, és kérhetnek támogatást jól körülírt célokra. „Az adományozásnak ez a formája nagyon személyes. Közel érezhetem magamhoz a célt, látom, hogy pontosan mire használják fel a pénzemet, illetve azt is, hogy kiknek segíték” – mondja a 26 éves Mocos Anna, aki már kétszer adakozott az oldalon keresztül.

Bár az Adjukössze tevékenysége eredményes, itthon a tömegfinanszírozás egyelőre még kevésbé elterjedt. Ha adakozunk, általában inkább a közjóért tesszük, és jelenleg még elenyésző mértékben támogatjuk mások ötleteinek a megvalósulását. Ennek sok oka lehet, de Rab Árpád leginkább abban látja, hogy a magyar piac egész egyszerűen kicsi. A netes kezdeményezések alapja márpedig több millió ember elérése.

Lehetőségek tárháza

A közösségi finanszírozás (crowdfunding) legjobb terepe Amerika, ahonnan az egész indult, méghozzá a Kickstarter weboldallal. Az ötödik születésnapját ünneplő honlapon eddig közel hatmillióan adományoztak találmányok megvalósulására, rövid- és nagyjátékfilmek, kiállítások és koncertek létrejöttéhez. Van közöttük világhírűvé vált alkotás, ahogy befutott technikai fejlesztés is. Előbbire példa az *Inocente* című dokumentumfilm, amely tavaly Oscar-díjat kapott. A festőművésznek készül, 15 éves San Diegó-i hajléktalan lány küzdelméről szóló filmre közel háromszázán dobta össze a pénzt. Szintén itt gyűjtöttek a Pebble okosóraira is, amelyre a vártnál jóval magasabb összeget, tízmillió dollárt adtak össze a támogatók.

„A Kickstarter erőssége abban rejlik, hogy az internetezők nem a nyereségeség miatt segítik anyagilag ezek a terveket, hanem mert tetszik nekik az ötlet, és fontosnak tartják a megvalósulását” – nyilatkozta egy interjúban az egyik alapító, Yancey Strickler. Az újdonságokra fogékony és anyagilag is segíteni tudó internetezők nélkül valószínűleg ezek az ötletek meg sem valósultak volna. Talán a kameruni származású énekes, Irma sem lenne ma platinalemezes előadó, ha anno a francia internetezők nem adakoztak volna a dalai felvételéhez. Ahogy az ő esete is mutatja, nem kellenek milliók ahhoz, hogy egy őstehetség kitűnjön, hogy nemes célok válhassanak valóra. A legtöbb kezdeményezés és alkotás kisebb összegekből jön létre, de ezek mind-mind azt üzenik, hogy ha tehetséges és hiteles vagy, ha van egy eredeti ötleted, célod, ezen az úton te is megvalósíthatod.

Az összefogás ereje

A közös érdek és a tudatos fogyasztás vezérelte a Párizsban élő két amerikait, Tom Boothot és Brian Horihant, amikor belevágtak nagyszabású tervükbe. Mintaként a New York-i élelmiszer-szövetkezet, a Park Slope Food Coop (PSFC)

szolgált, amelynek lényege, hogy a tagok olcsóbban jutnak hozzá minőségi élelmiszerekhez, cserébe dolgozniuk kell a szövetkezetben, például részt venni az árufeltöltésben. A jövőre nyíló párizsi üzletben nagy figyelmet fordítanak majd arra, hogy az élelmiszerek ellenőrzött forrásból érkezzenek, és előnyben részesítik a közeli kistermelőket. „A csoportos termékvásárlás és a tagok havi háromórás munkája az üzletben lehetővé teszi, hogy szinte termelői áron adjuk az élelmiszereket” – érvel Tom a tájékoztató kisfilmben. A hét éve PSFC-tag Diana ugyanebben a rövidfilmben így fogalmaz: „Fontosnak tartom az ilyen jellegű összefogást, ahol nem a haszon az elsődleges szempont, hanem a minőség, a tudatos fogyasztás és a közösség ereje.” Dianához hasonlóan gondolkodik a budapesti Szatyorboltról Czibere Zsolt közgazdász. „Először vásárlóként csatlakoztam, de nem sokkal később már önkéntesként segítettem a csütörtöki átvételeket, pakoltam vagy éppen kasszáztam. Mostanra a Szatyor Egyesületben segíték a szemléletformáló programok szervezésében.” A Szatyorbolt ugyanazon elvek alapján működik, mint úttörő amerikai társa, azzal a különbséggel, hogy van egy civil és egy üzleti lába. „Az üzletben online előrendelés alapján, illetve a bolt kínálatából lehet vásárolni. Az előrendelés azt segíti, hogy a friss áruk minél hamarabb a vásárlóhoz kerüljenek” – mondja Kármán Erika, a bolt lelkes csapatának vezetője. Majd azzal folytatja, hogy Budapest környékén körülbelül harminc bevásárlóközösségről tudnak. „Szeretnénk, ha ezek a közösségek egyszer majd országos hálózatot alkotnának.”

A közösségi hálózatokhoz csatlakozva időt, pénzt, energiát spórolhatunk, emellett követendő példákra, jó lehetőségekre és társakra bukkanhatunk. Az biztos, hogy komoly potenciál van ezekben a megoldásokban, amelyek közül némelyek szélesebben fejlődnek, néhányan pedig lemorzsolódnak. Rajtuk is múlik, melyek maradnak életképesek. **mc**

my SPIRIT
skincare

Carbona Bio Harmony
Félpanzós ellátással és bio kezeléssel
76 500 Ft / fős / 2 alkalomtól

myspirit.hu

ORGANIC BEAUTY
PURE

BIO

NatuMed
Hotel
Carbona

8380 Hévíz, Attila u. 1.
+36 83 501 500 | hotel@carbona.hu
www.carbona.hu

